ΕΘΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2
Το λειτουργικό σύστημα και η χρήση του

Το λειτουργικό σύστημα και η χρήση του

- **<u>2.1 Εισαγωγή</u>**
- 2.2 Το λειτουργικό Σύστημα Microsoft Windows
- 2.3 Το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας
- 2.4 Ρυθμίσεις – Πίνακας ελέγχου
- 2.5 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων
- 2.6 Βοηθητικά προγράμματα των windows xp

2.1 Εκπαιδευτικοί στόχοι (1)

Όταν θα έχουν τελειώσει αυτό το κεφάλαιο, οι εκπαιδευόμενοι θα μπορούν:

- Να εξοικειωθούν με το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας του λειτουργικού συστήματος
- Να ρυθμίζουν βασικές παραμέτρους του Η/Υ, όπως των χαρακτηριστικών της οθόνης και του ήχου.
- Να εισάγουν και να διαγράφουν χρήστες
- Να δημιουργούν, να οργανώνουν, να αντιγράφουν, να μετακινούν, να διαγράφουν αρχεία και φακέλους

Εκπαιδευτικοί στόχοι (2)

- Να συμπιέζουν και να αποσυμπιέζουν αρχεία
- Να δημιουργούν αντίγραφα ασφαλείας για τη δουλειά τους
- Να προσδιορίζουν την έννοια των “ιών” των υπολογιστών και να παίρνουν τα αναγκαία μέτρα για να προφυλάξουν το σύστημά τους

Το λειτουργικό σύστημα και η χρήση του

- 2.1 Εισαγωγή
- **<u>2.2 Το λειτουργικό Σύστημα Microsoft Windows</u>**
- 2.3 Το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας
- 2.4 Ρυθμίσεις – Πίνακας ελέγχου
- 2.5 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων
- 2.6 Βοηθητικά προγράμματα των windows xp

2.2 Το λειτουργικό Σύστημα Microsoft Windows

- Οι βασικές λειτουργίες των XP
  - Γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας
  - Αυτοματοποιημένη εγκατάσταση εφαρμογών - συσκευών
  - Απόλυτη διαχείριση αρχείων δεδομένων των χρηστών

Το λειτουργικό σύστημα και η χρήση του

- 2.1 Εισαγωγή
- 2.2 Το λειτουργικό Σύστημα Microsoft Windows
- **2.3 Το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας**
- 2.4 Ρυθμίσεις – Πίνακας ελέγχου
- 2.5 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων
- 2.6 Βοηθητικά προγράμματα των windows xp

2.3 Το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας

Επιφάνεια Εργασίας

- Τα εικονίδια
- Η γραμμή εργασιών

Η γραμμή εργασιών

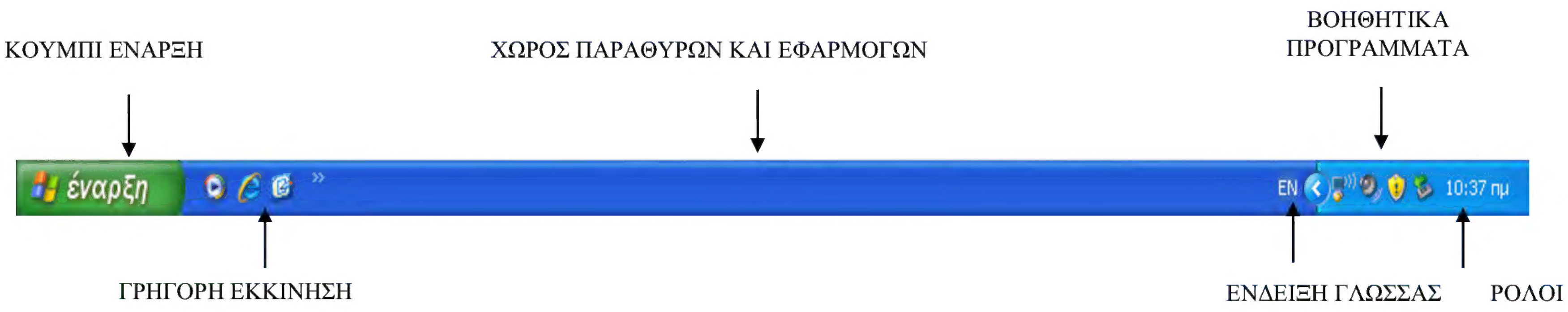

Το μενού 'Εναρξη

- Συντομεύεις
- Συνδέσεις
- Όλα τα προγράμματα
- Μενού τερματισμού

Το μενού Τερματισμός

- Αναμονή
- Απενεργοποίηση
- Επανεκκίνηση

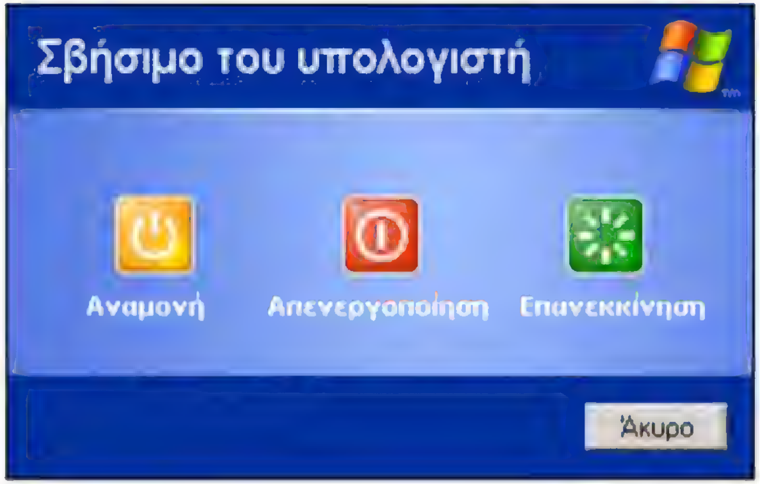

Μορφές δείκτη ποντικιού

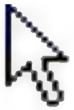

κανονικός δείκτης

εργασία στο παρασκήνιο

επιλογή βοήθειας

επιλογή αντικειμένου

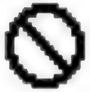

μη διαθέσιμος

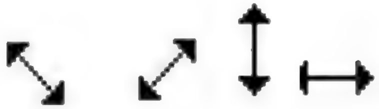

αλλαγή μεγέθους

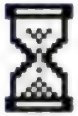

απασχολημένος

εισαγωγή κειμένου

μετακίνηση

Διαχείριση Παραθύρων Εφαρμογών

- Γραμμή τίτλου
- Εικονίδιο του παραθύρου
- Όνομα του παραθύρου
- Κουμπιά χειρισμού παραθύρου
- Γραμμή μενού
- Γραμμή κουμπιών
- Γραμμή διευθύνσεων
- Γραμμή κύλισης
- Αλλαγή μεγέθους

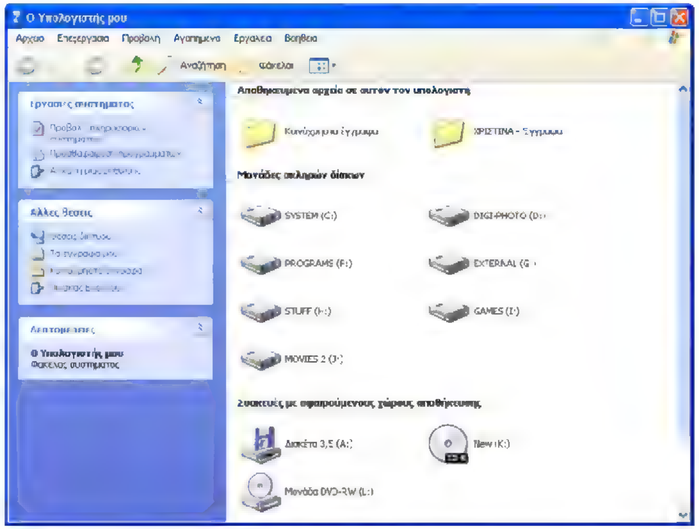

Το λειτουργικό σύστημα και η χρήση του

- 2.1 Εισαγωγή
- 2.2 Το λειτουργικό Σύστημα Microsoft Windows
- 2.3 Το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας
- **2.4 Ρυθμίσεις – Πίνακας ελέγχου**
- 2.5 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων
- 2.6 Βοηθητικά προγράμματα των windows xp

2.4 Πίνακας Ελέγχου

Προσαρμογή παραμέτρων των windows σύμφωνα με τις ανάγκες του χρήστη

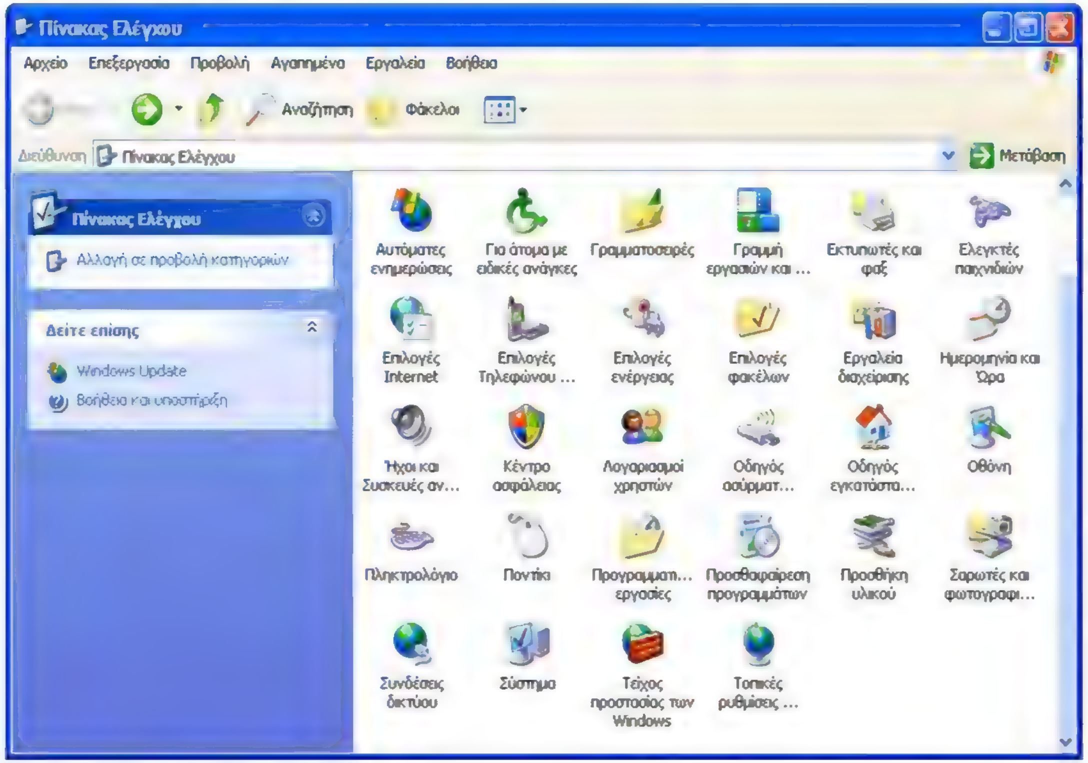

Ρυθμίσεις οθόνης

- Θέματα
- Επιφάνεια εργασίας
- Προφύλαξη οθόνης
- Εμφάνιση
- Ρυθμίσεις

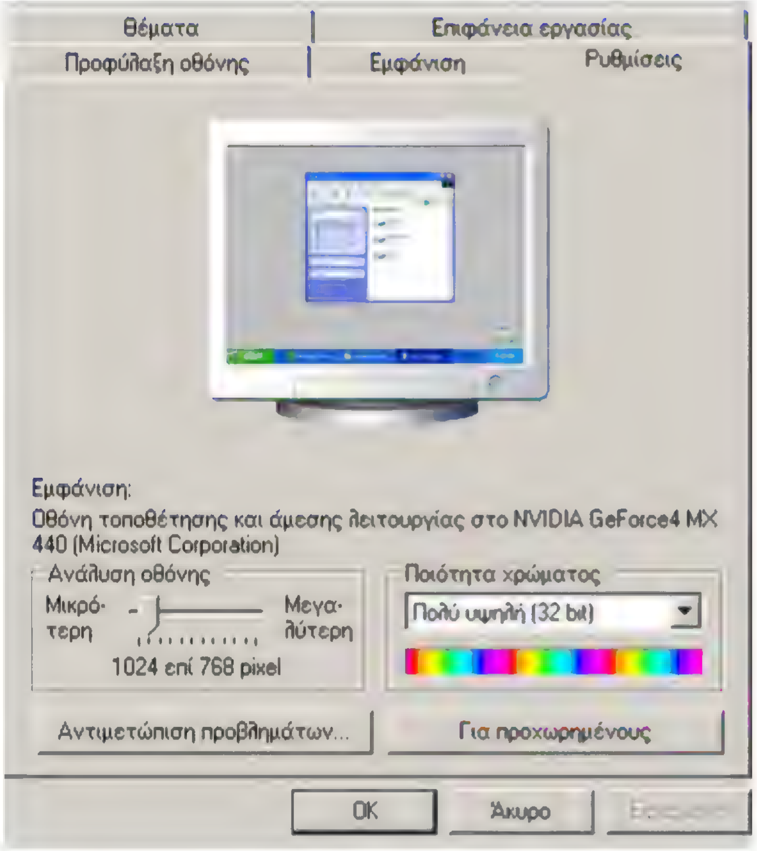

Λογαριασμοί χρηστών

Δημιουργία πολλών λογαριασμών χρηστών ώστε κάθε χρήστης προεπιλέγει για τον εαυτό του και μόνο τις ρυθμίσεις που προτιμάει αλλά και να καθίσταται αδύνατον ο ένας χρήστης να έχει πρόσβαση στα έγγραφα κάποιου άλλου.

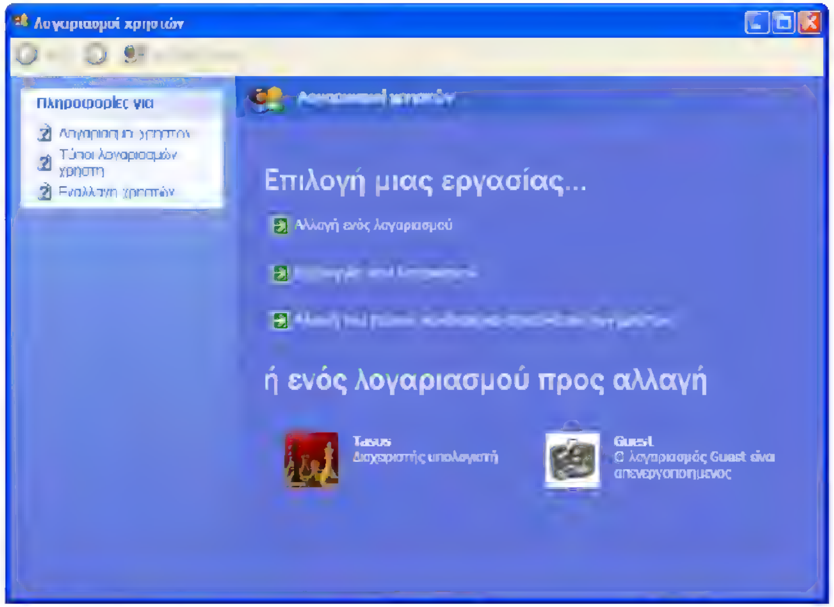

Προσθαφαίρεση προγραμμάτων

- Προσθήκη / διαγραφή Στοιχείων των windows
- Εγκατάσταση / Απεγκατάσταση Εφαρμογών

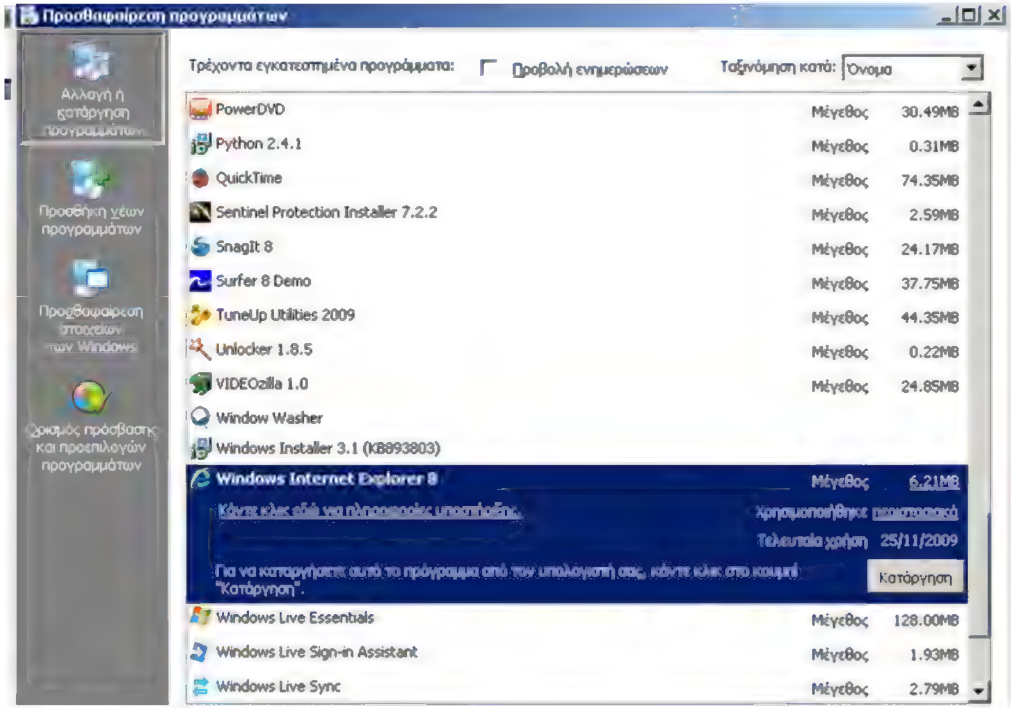

Κέντρο ασφάλειας

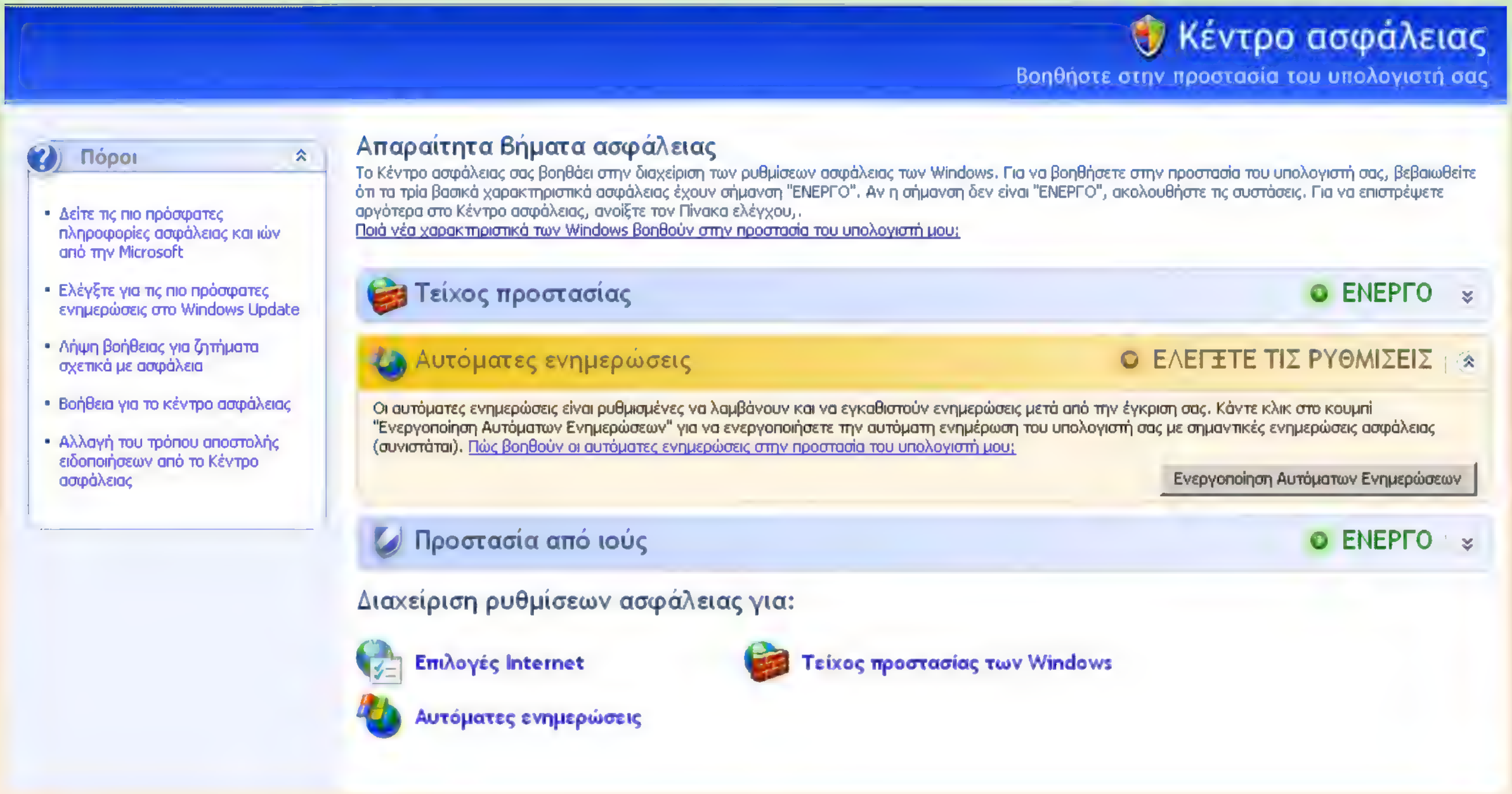

Εκτυπωτές και φαξ

- Προσθήκη συσκευής
- Διαγραφή συσκευής
- Ορισμός προεπιλεγμένης συσκευής
- Ρύθμιση ιδιοτήτων συσκευής

Άλλες ρυθμίσεις

- Ποντίκι
- Ήχοι και συσκευές αναπαραγωγής
- Τοπικές ρυθμίσεις και ρυθμίσεις γλώσσας
- Ημερομηνία και ώρα
- Γραμμής εργασιών και μενού έναρξη

Συντομεύσεις Πληκτρολογίου XP

Πολύ χρήσιμη είναι και η γνώση των συντομεύσεων του πληκτρολογίου που υπάρχουν στα windows

ΠΛΗΚΤΡΟΛΟΓΗΣΗ	ΕΝΕΡΓΕΙΑ
F1	ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΒΟΗΘΕΙΑΣ
F2	ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ
F3	ΕΥΡΕΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ Ή ΑΡΧΕΙΟΥ
F4	ΑΝΟΙΓΜΑ ΤΗΣ ΛΙΣΤΑΣ
F5	ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ
F6	ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΠΑΡΑΘΥΡΟΥ
CTRL + ESC	ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥ ΜΕΝΟΥ ΕΝΑΡΞΗΣ
CTRL + TAB	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΑΡΤΕΛΑ
CTRL + A	ΕΠΙΛΟΓΗ ΟΛΩΝ
CTRL + C	ΑΝΤΙΓΡΑΦΗ
CTRL + X	ΑΠΟΚΟΠΗ
CTRL + V	ΕΠΙΚΟΛΛΗΣΗ
CTRL + Z	ΑΝΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ALT + F4	ΕΞΟΔΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ALT + TAB	ΕΝΑΛΛΑΓΗ ΠΑΡΑΘΥΡΩΝ
SHIFT + DEL	ΑΜΕΣΗ ΔΙΑΓΡΑΦΗ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΘΕΙ ΠΡΩΤΑ ΣΤΟΝ ΚΑΔΟ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
DEL	ΔΙΑΓΡΑΦΗ
BACKSPACE	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΚΑΤΑ ΕΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΑΝΩ
TAB	ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΠΕΔΙΟ
ALT + ENTER	ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΙΔΙΟΤΗΤΩΝ

Το λειτουργικό σύστημα και η χρήση του

- 2.1 Εισαγωγή
- 2.2 Το λειτουργικό Σύστημα Microsoft Windows
- 2.3 Το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας
- 2.4 Ρυθμίσεις – Πίνακας ελέγχου
- **2.5 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων**
- 2.6 Βοηθητικά προγράμματα των windows xp

2.5 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων

Αναγνώριση τύπου αρχείου βάσει:

- Εικονιδίου
- Κατάληξης/ επέκτασης

ΤΥΠΟΣ ΑΡΧΕΙΟΥ	ΚΑΤΑΛΗΞΗ	ΕΙΚΟΝΙΔΙΟ
Έγγραφο του Microsoft Word	.doc	
Φύλλο εργασίας του Microsoft excel	.xls	
Παρουσίαση του Microsoft Powerpoint	.ppt	
Εφαρμογή της Microsoft Office Access	.mdb	
Έγγραφο κειμένου	.txt	
Εικόνα jpeg	.jpg	
Εικόνα bitmap	.bmp	
Ιστοσελίδα web	.mht	
Συμπιεσμένο αρχείο	.zip	
Αρχείο ήχου	.mp3	

Ενέργειες

- Δημιουργία
- Άνοιγμα
- Αντιγραφή και επικόλληση
- Αποκοπή και επικόλληση
- Μετονομασία
- Διαγραφή
- Ιδιότητες
- Αποστολή προς

Ανίχνευση Μολυσμένων Αρχείων

Η επιλογή του “σκαναρίσματος” από το πτυσσόμενο μενού που εμφανίζεται με δεξί κλικ πάνω σε κάποιο αρχείο

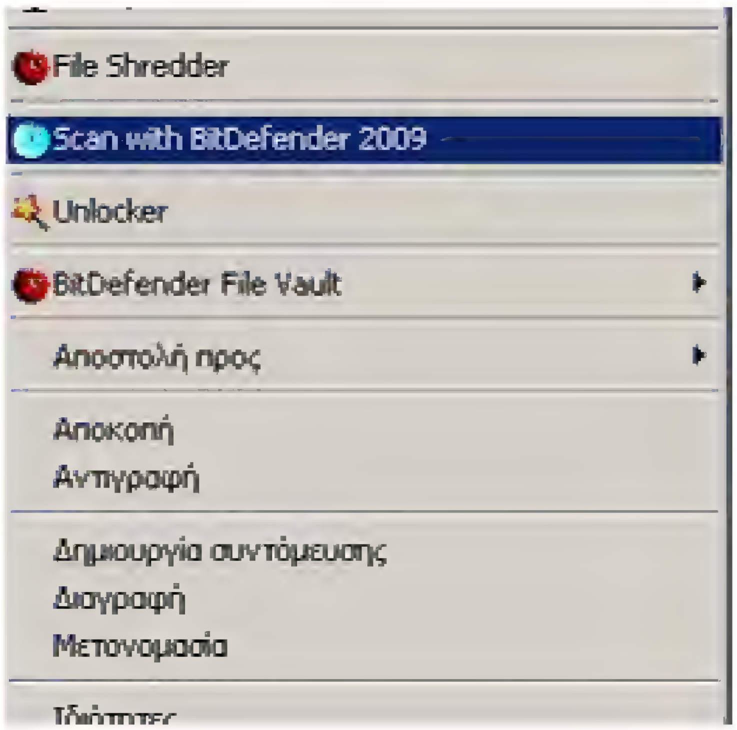

Εξερεύνηση των Windows

Η εξερεύνηση των Windows δίνει τη δυνατότητα της ευκολότερης πλοήγησης σε όλους τους αποθηκευτικούς χώρους . Τη γρήγορη αντιγραφή ή αποκοπή και μεταφορά αρχείων και φακέλων.

Εξερεύνηση των Windows

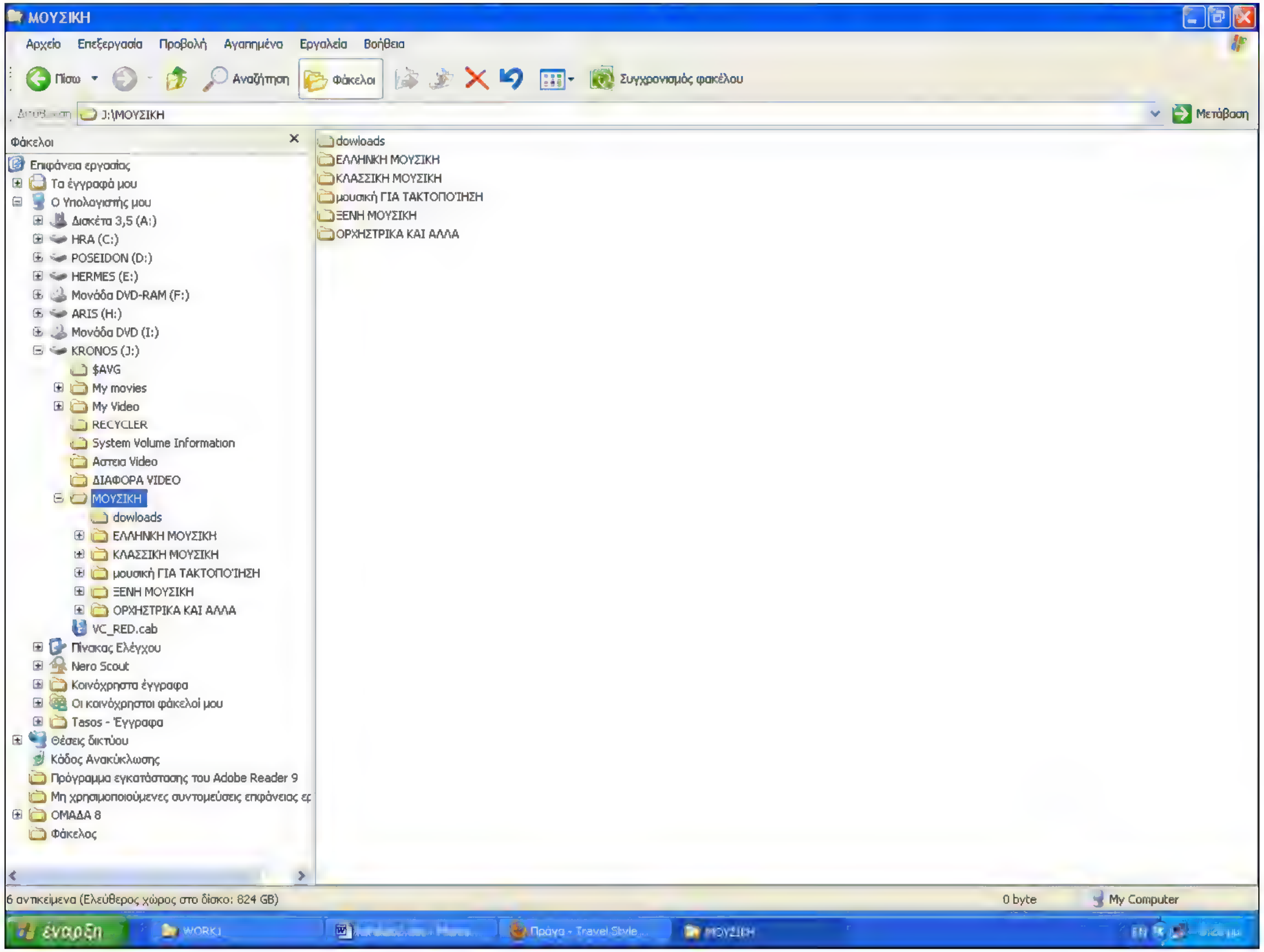

ΕΘΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

➡ **2.5 Διαχείριση Αρχείων, Φακέλων**

Επιλογή πλήθους στοιχείων

- Επιλογή όλων
- Πλαίσιο επιλογής
- Επιλογή με χρήση Ctrl

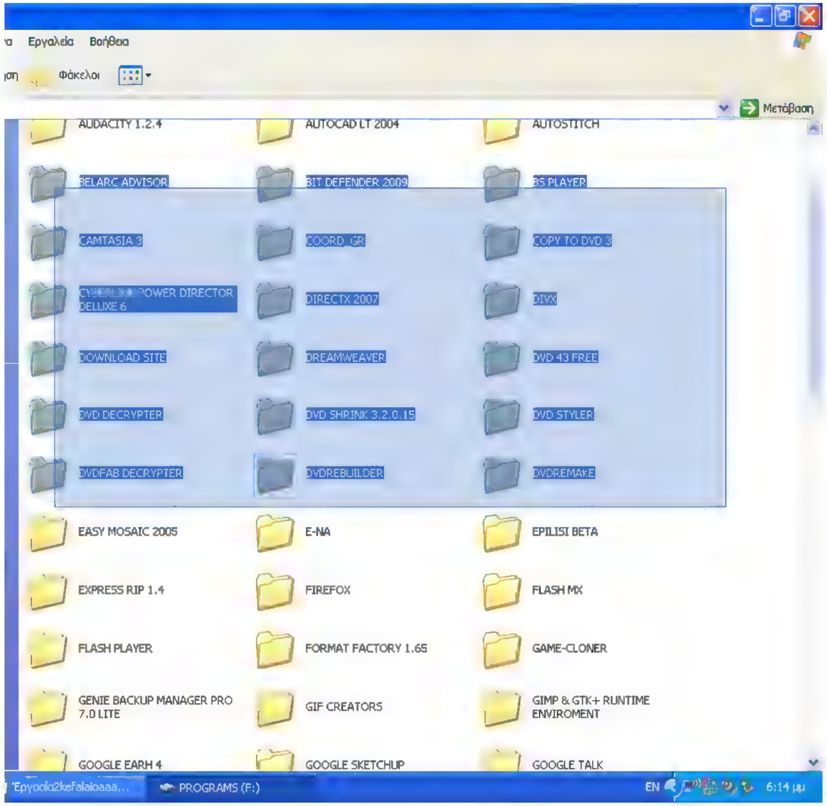

Συμπίεση Αρχείων

Αδύνατη αντιγραφή,

αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,

τοποθέτηση σε κάποια αποθηκευτική μονάδα,

διατήρηση στο δίσκο δεδομένων μεγάλου όγκου.

Συμπίεση Αρχείων

Συμπίεση / αποσυμπίεση με χρήση:

- Εμπορικής εφαρμογής (π.χ. WinZip, WinRar)
- Οδηγού windows

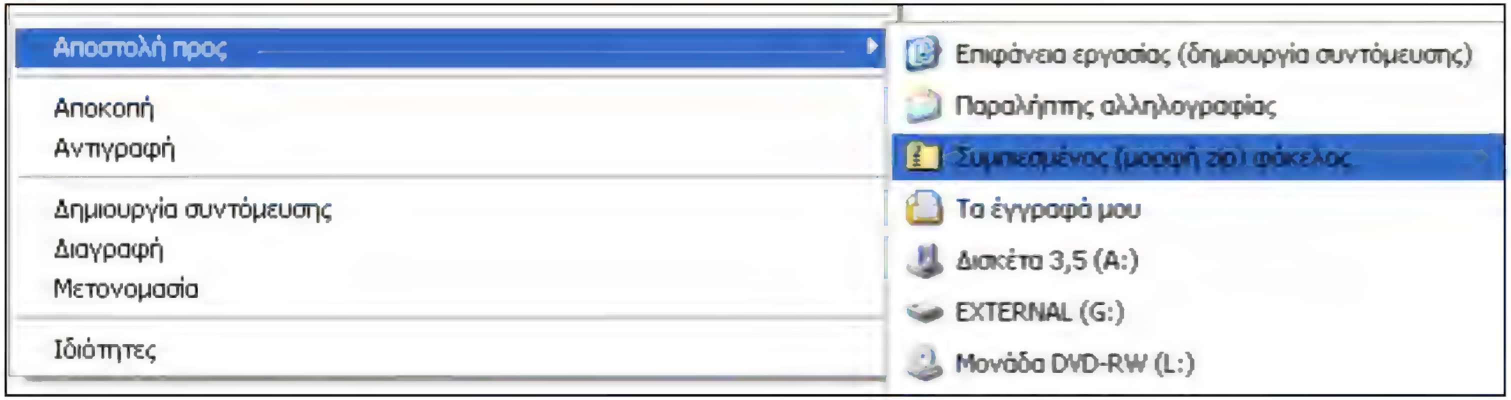

Το λειτουργικό σύστημα και η χρήση του

- 2.1 Εισαγωγή
- 2.2 Το λειτουργικό Σύστημα Microsoft Windows
- 2.3 Το γραφικό περιβάλλον επικοινωνίας
- 2.4 Ρυθμίσεις – Πίνακας ελέγχου
- 2.5 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων
- **2.6 Βοηθητικά προγράμματα των windows xp**

2.6 Βοηθητικά Προγράμματα των Windows XP

Τα windows XP διαθέτουν πολλές λειτουργίες που δεν γίνονται αντιληπτές από τις πρώτες επαφές του χρήστη με τα windows αλλά είναι απαραίτητες.

Βοήθεια – ανασυγκρότηση – εκκαθάριση - διαμόρφωση - ο έλεγχος σφαλμάτων των δίσκων - η συμπίεση των αρχείων - η επαναφορά του συστήματος - η διαχείριση των εργασιών των windows.

Η βοήθεια των Windows xp

- Επιλογή βοήθειας από το μενού του παραθύρου κάποιου προγράμματος
- Χρήση του συμβόλου ?
- Το κουμπί F1

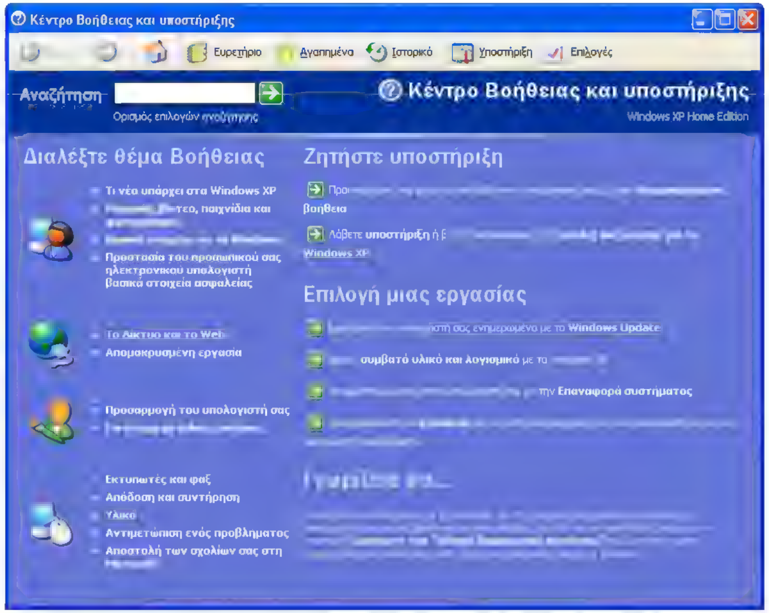

Η βοήθεια των Windows xp

- Περιεχόμενα
- Ευρετήριο
- Αναζήτηση

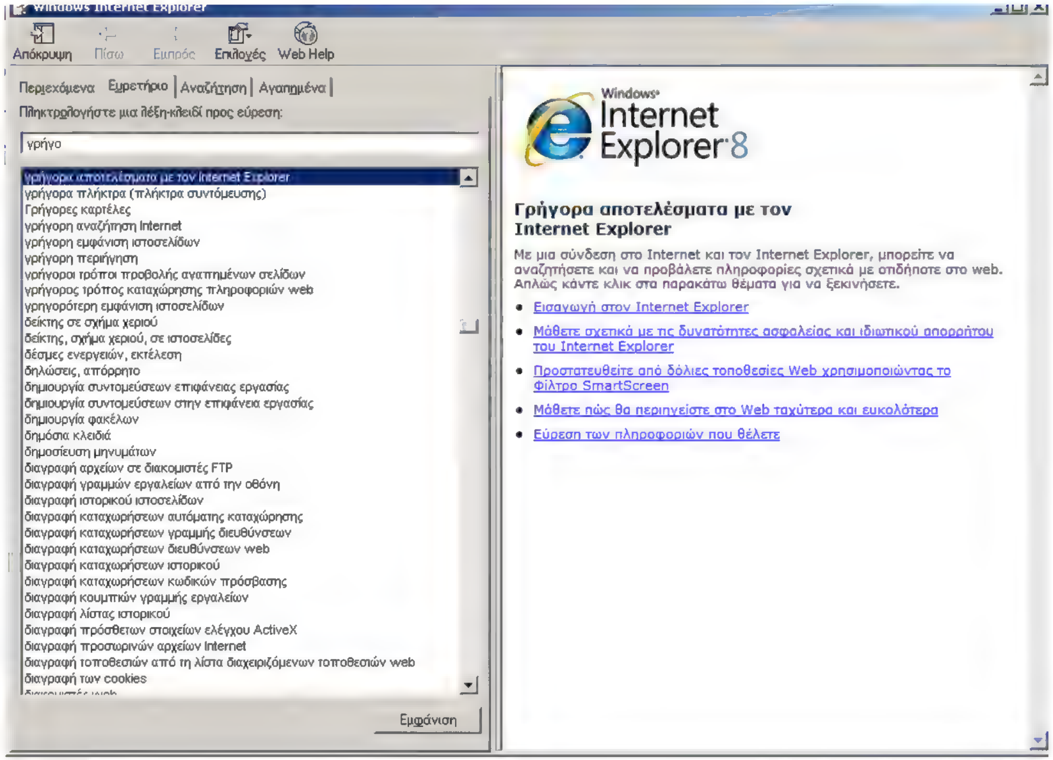

Η ανασυγκρότηση δίσκων

Μετά από χρήση κάποιου Η/Υ για αρκετό διάστημα, τα δεδομένα στο δίσκο δεν είναι πλέον "τακτοποιημένα". Η λύση είναι η χρήση της λειτουργίας της **ανασυγκρότησης**. Της ενοποίησης "κατακερματισμένων" αρχείων και η τακτοποίησή τους, ώστε να μην υπάρχουν μικρά κενά μεταξύ των αρχείων.

Η ανασυγκρότηση δίσκων

Η απενεργοποίηση όλων των εφαρμογών κατά τη διάρκεια της ανασυγκρότησης μειώνει σημαντικά το χρόνο που απαιτείται και δεν υπάρχει ο κίνδυνος επανεκκίνησης της ανασυγκρότησης.

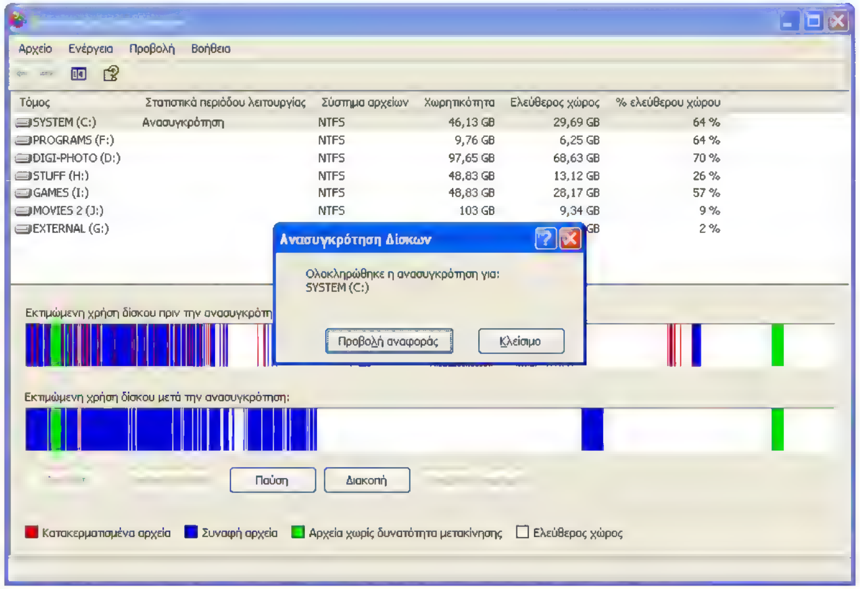

Η εκκαθάριση δίσκου

Αρχεία που βρίσκονται στους δίσκους , καταλαμβάνουν πολύτιμο χώρο και δεν έχουν καμία χρηστική αξία.

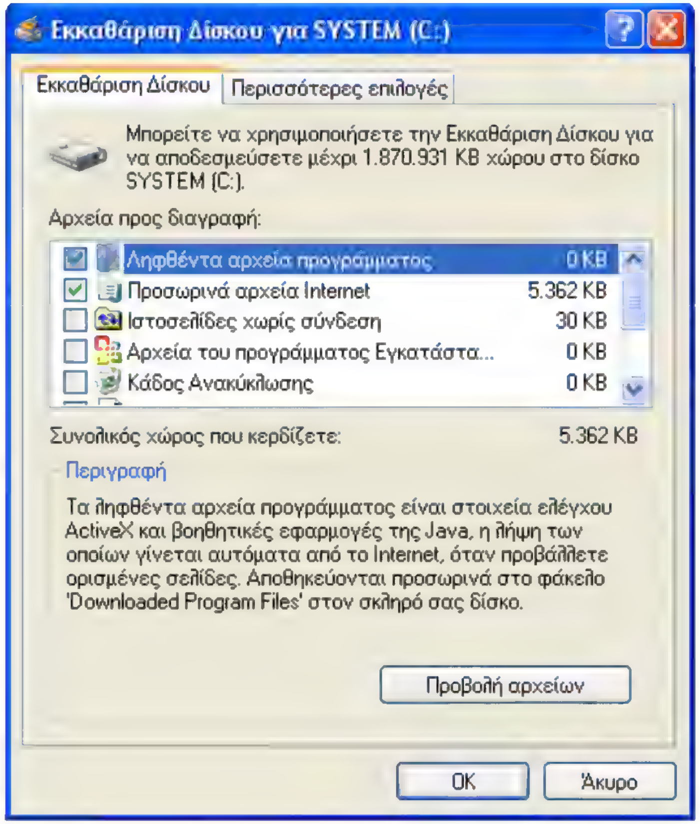

Η διαμόρφωση

Πριν χρησιμοποιηθεί για πρώτη φορά ένας σκληρός δίσκος ή μία δισκέτα θα πρέπει να διαμορφωθεί. Η **διαμόρφωση** ενός δίσκου συνεπάγεται και τη διαγραφή όλων των δεδομένων που είναι αποθηκευμένα στο δίσκο.

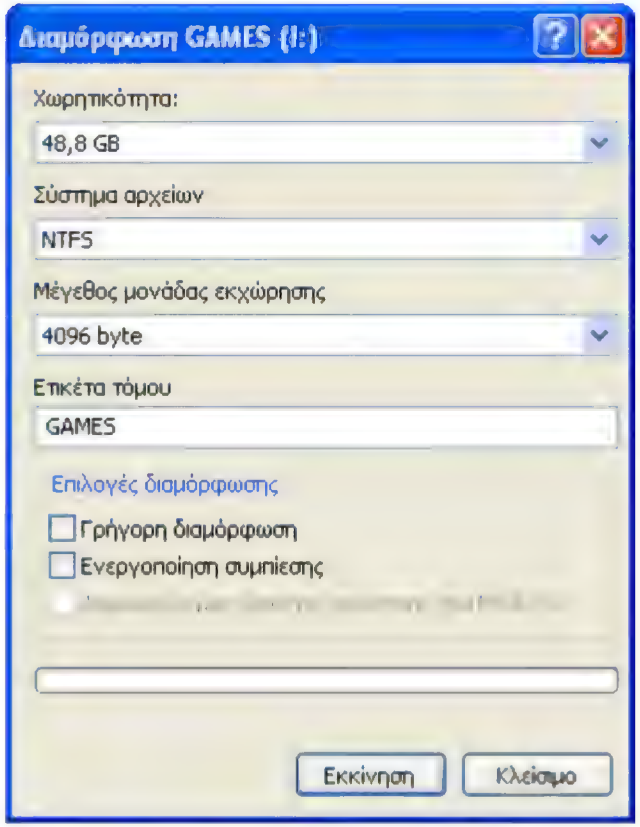

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ο έλεγχος σφαλμάτων

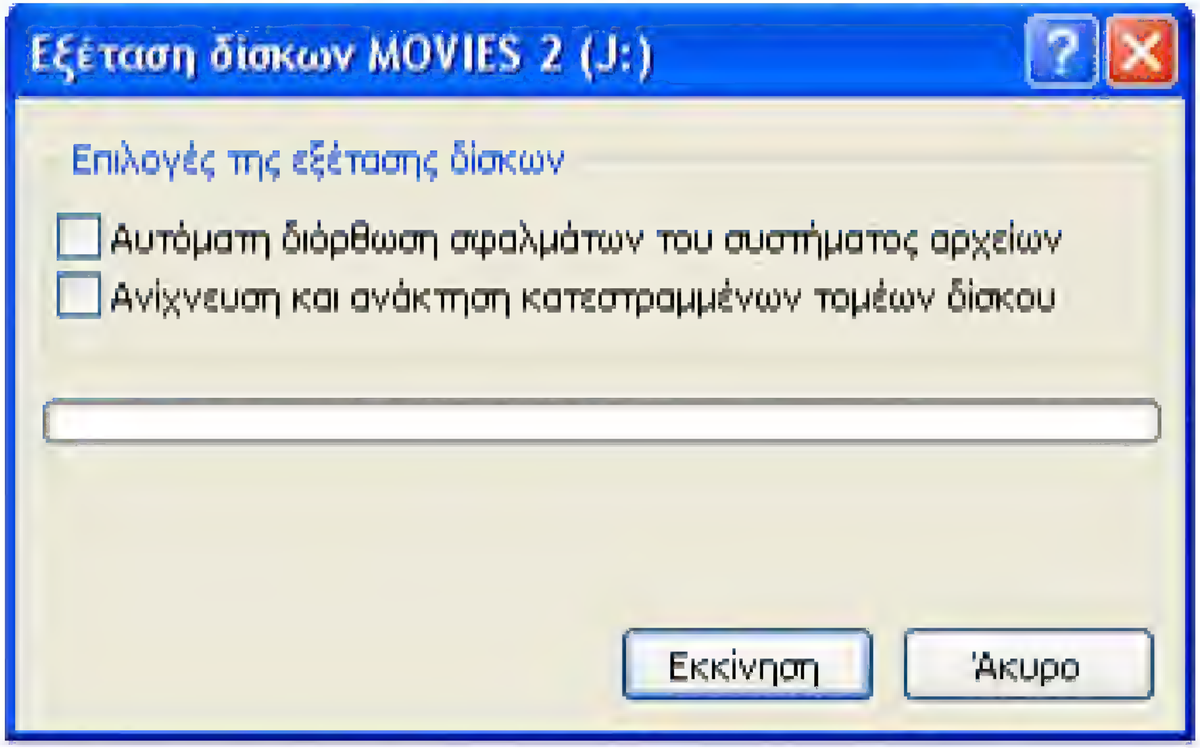

Ο έλεγχος σφαλμάτων

Η πρώτη επιλογή επιδιορθώνει τα πιθανά σφάλματα σε αρχεία.

Η δεύτερη περιλαμβάνει την λειτουργία της πρώτης αλλά επίσης εξετάζει την επιφάνεια του δίσκου και την επιδιορθώνει όπου είναι αυτό δυνατόν.

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου καμία εργασία δεν είναι δυνατόν να εκτελεστεί από τον χρήστη.

Η επαναφορά συστήματος

Η επαναφορά συστήματος είναι μια λειτουργία που φέρνει το σύστημα σε μια προηγούμενη κατάσταση

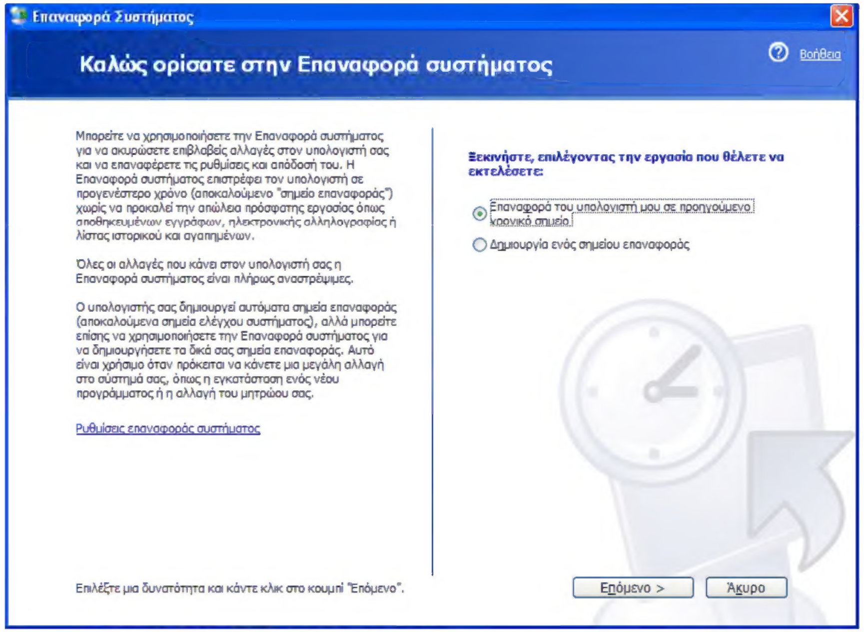

Η επαναφορά συστήματος

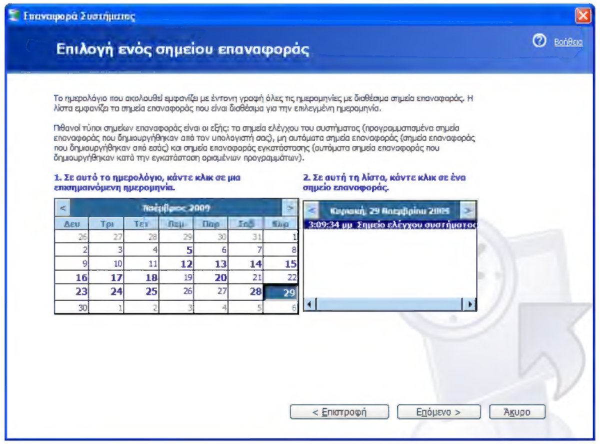

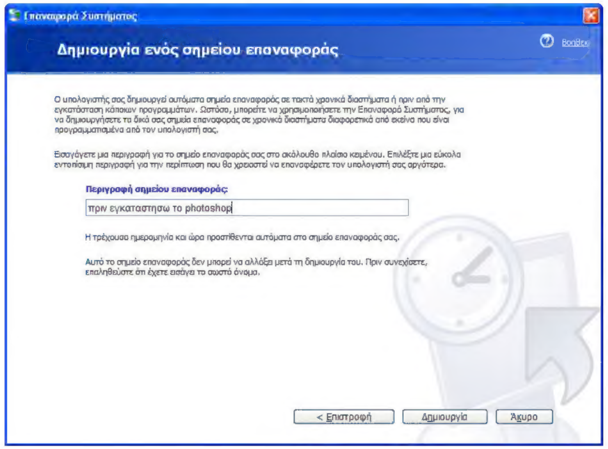

- “Επαναφορά του υπολογιστή σε προηγούμενο χρονικό σημείο”
- “Δημιουργία ενός σημείου επαναφοράς”

Η διαχείριση εργασιών

Κάποια εφαρμογή μπορεί να εκτελείται και να μην ανταποκρίνεται ή ακόμη και όλο το σύστημα μπορεί να “κρεμάσει”, να μην είναι δυνατόν δηλαδή να κινηθεί ούτε καν ο κέρσορας του ποντικιού.

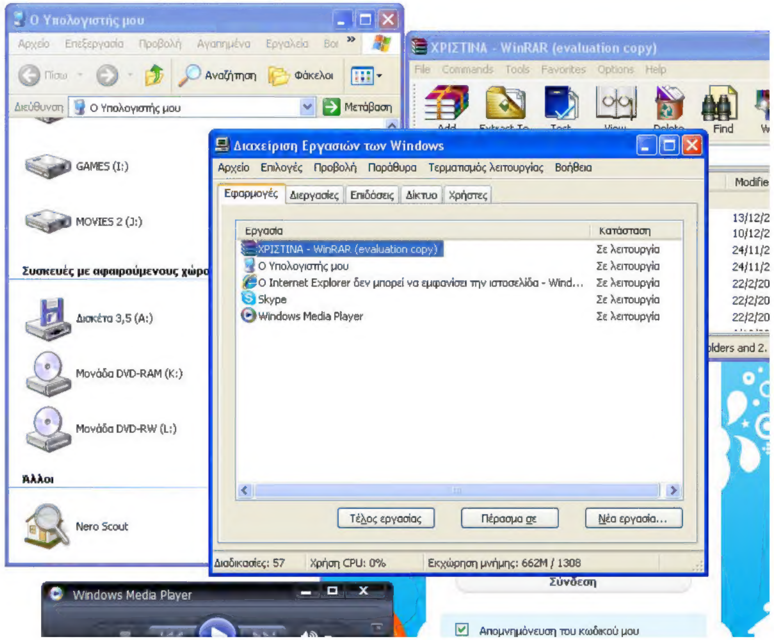

Η διαχείριση εργασιών

Η πρώτη ενέργεια του χρήστη θα πρέπει να είναι η πληκτρολόγηση του συνδυασμού **Ctrl + Alt + Del**.

Σε περίπτωση που το σύστημα δεν επαναφέρεται σε ομαλή λειτουργία ο χρήστης θα πρέπει να τερματίσει όλες τις εφαρμογές που εκτελούνται και να επανεκκινήσει το σύστημα.

Αν ο συνδυασμός αυτών των τριών πλήκτρων δεν έχει κάποιο αποτέλεσμα χρησιμοποιείται το κουμπί της επανεκκίνησης (**reset**).